

CRNA GORA
OPŠTINA BIJELO POLJE
SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

**STRATEŠKI PLAN
UNUTRAŠNJE REVIZIJE
2024-2026. godina**

Bijelo Polje, decembar 2023. godina

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

Sadržaj:

I Uvod	3
II Metodologija izrade Strateškog plana.....	4
III Regulatorna unutrašnje revizije	4
IV Analiza postojećeg stanja (organizacija i ciljevi Opštine).....	5
V Zainteresovane strane	7
VI Vizija i misija	8
VII Ključni faktori uspjeha	8
VIII SWOT Analiza.....	9
IX Aktivnosti Službe za unutrašnju reviziju u strateškom periodu	10
X Zaključak	12

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

I Uvod

Unutrašnja revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i savjetodavna aktivnost, koja ima za cilj da doda vrijednost i unaprijedi poslovanje subjekta. Ona pomaže subjektu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti procesa upravljanja rizikom, kontrola i procesa upravljanja.

Misija unutrašnje revizije je da svojim aktivnostima doprinese unapređenju rada lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač Skupština opštine, kroz pružanje usluga na riziku zasnovanog uvjeravanja, savjeta i uvida.

Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, rukovodilac Službe za unutrašnju reviziju priprema i predlaže Strateški plan unutrašnje revizije, a utvrđuje ga predsjednik Opštine.

Strateški plan unutrašnje revizije je dokument koji predstavlja strategiju aktivnosti Službe za unutrašnju reviziju u periodu na koji se odnosi i odražava viziju razvoja unutrašnje revizije. Strateški plan unutrašnje revizije podržava ciljeve Opštine Bijelo Polje, obezbjeđujući da Služba za unutrašnju reviziju doprinosi unapređenju upravljanja, upravljanja rizikom i unapređenju kontrola.

Strateški plan unutrašnje revizije utvrđuje se za period od tri godine.

Na osnovu Strateškog plana unutrašnje revizije utvrđuje se godišnji plan unutrašnje revizije koji se zasniva na dokumentovanoj procjeni rizika radi određivanja prioriteta u skladu sa poslovnim ciljevima subjekta.

II Metodologija izrade Strateškog plana

Poslovi unutrašnje revizije planiraju se i obavljaju na osnovu:

- 1) strateškog plana unutrašnje revizije;
- 2) godišnjeg plana unutrašnje revizije i
- 3) plana pojedinačne unutrašnje revizije.

Strateški i godišnji plan unutrašnje revizije priprema i predlaže rukovodilac Službe za unutrašnju reviziju, na osnovu procjene rizika.

Shodno Pravilniku o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore” br. 001/20), priprema Strateškog plana unutrašnje revizije za period 2024-2026. godina, realizovana je kroz sledeće aktivnosti:

1. Razumijevanje organizacije i ciljeva subjekta;
2. Razmatranje propisa Crne Gore u oblasti unutrašnje revizije, upravljanja i unutrašnjih kontrola u javnom sektoru i Međunarodnog okvira profesionalne prakse (MOPP);
3. Razumijevanje očekivanja zainteresovanih strana;
4. Definisanje vizije i misije Službe za unutrašnju reviziju u strateškom periodu;
5. Prepoznavanje i definisanje kritičnih faktora uspjeha Službe za unutrašnju reviziju u strateškom periodu;
6. Pripremu SWOT analize;
7. Utvrđivanje glavnih aktivnosti Službe za unutrašnju reviziju u strateškom periodu.

III Regulatorna unutrašnje revizije

Okvir za obavljanje poslova unutrašnje revizije čine:

1. Propisi Crne Gore u oblasti unutrašnje revizije:
 - Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore”, br. 075/18),
 - Podzakonska akta donesena na osnovu Zakona, i to:
 - Pravilnik o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 001/20);
 - Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 001/20);
 - Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);
 - Pravilnik o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

- Pravilnik o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);
 - Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra za upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 067/19);
 - Pravilnik o posebnom programu profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 067/19);
 - Pravilnik o programu obuke i načinu polaganja ispita za sticanje sertifikata unutrašnjeg revizora u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);
 - Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);
 - Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19);
 - Uredba o prenošenju poslova i zadataka finansijskog upravljanja i unutrašnjih kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 079/20);
 - Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 096/21, 134/22).
2. Međunarodni okvir profesionalne prakse unutrašnje revizije (MOPP), koji čine obavezne smjernice i preporučene smjernice.

IV Analiza postojećeg stanja (organizacija i ciljevi Opštine)

Opština Bijelo Polje je donijela Strateški plan razvoja opštine za period 2022-2026. godina („Sl. list CG – opštinski propisi“, br 022/22).

Kao strateški ciljevi razvoja Opštine formulisani su:

Opšti cilj: Obezbjedenje uslova za kvalitetniji život lokalnog stanovništva.

Specifični ciljevi:

1. Povećanje zaposlenosti;
2. Razvoj prioriternih privrednih djelatnosti (poljoprivreda, turizam, prerađivačka industrija);
3. Unapređenje društvenih djelatnosti;
4. Unapređenje tehničke infrastrukture;
5. Dalji razvoj demokratskih odnosa, dijaloga i tolerancije.

Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Bijelo Polje ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 016/19, 025/19; 034/21; 006/22; 007/22; 007/23; 011/23) utvrđuje se organizacija, način rada lokalne uprave Opštine Bijelo Polje, obrazuju

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

se organi uprave, osnivaju posebne i druge službe, utvrđuje njihov djelokrug i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazovani su organi lokalne uprave, i to: Sekretarijat za lokalnu samoupravu; Sekretarijat za finansije; Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora; Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj; Sekretarijat za preduzetništvo; Sekretarijat za poljoprivredu; Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj; Sekretarijat za inspekcijske poslove; Sekretarijat za izgradnju; Direkcija za imovinu i zaštitu prava Opštine; Uprava javnih prihoda; Uprava za logistiku, zaštitu i održavanje.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave, obrazovane su posebne službe: Komunalna policija; Služba zaštite i spašavanja i Služba za unutrašnju reviziju.

Za vršenje stručnih i drugih poslova obrazovane su stručne službe: Služba predsjednika Opštine; Služba glavnog administratora; Služba glavnog gradskog arhitekta; Služba za zajedničke poslove.

Služba za unutrašnju reviziju Opštine Bijelo Polje funkcioniše kao posebna služba i organizaciono je odvojena od drugih organizacionih jedinica. Takođe, uspostavljena je i funkcionalna nezavisnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi za unutrašnju reviziju sistematizovana su tri radna mjesta (sa rukovodiocem Službe) sa tri izvršioca, za obavljanje poslova iz djelokruga rada unutrašnje revizije i sva tri radna mjesta su popunjena.

Osim organa lokalne uprave Opštine Bijelo Polje, Služba za unutrašnju reviziju poslove iz svoje nadležnosti vrši i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine Bijelo Polje, a koja nemaju obrazovanu svoju jedinicu za unutrašnju reviziju.

Nacrtom Odluke o budžetu Opštine Bijelo Polje za 2024. godinu, budžet je planiran u iznosu 18.251.000,00€.

Strukturu ukupnih primitaka čine:

➤ Sopstveni prihodi	2.641.000,00€
➤ Zakonom ustupljeni prihodi	5.210.000,00€
➤ Egalizacioni fond	5.900.000,00€
➤ Transferi od budžeta Crne Gore	2.000.000,00€
➤ Donacije	1.100.000,00€
➤ Sredstva prenesena iz prethodne godine	1.400.000,00€

Ukupni primici sa početnim depozitom u iznosu od 18.251.000,00€ se raspoređuje na:

• Tekuća budžetska potrošnja	10.670.100,00€
• Otplata duga	3.140.000,00€
• Kapitalni budžet	4.440.900,00€

Izdaci kapitalnog budžeta iznose 24,33% ukupnog budžeta. Kapitalni izdaci za 2024. godinu, u odnosu na plan za 2023. godinu, veći su za 71,23%, što je pokazatelj da je Opština Bijelo Polje dala prioritet i značaj realizaciji kapitalnih projekata.

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

U Opštini Bijelo Polje je imenovano lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Usvojena je Knjiga internih procedura i uspostavljen je Registar rizika.

Opština je usvojila Plan integriteta za period 2022-2023. godina.

V Zainteresovane strane

Da bi funkcija unutrašnje revizije ostvarila svoju misiju i dodala vrijednost organizaciji, njen rad mora da bude usklađen sa očekivanjima zainteresovanih strana.

Kao što je prethodno navedeno, Služba za unutrašnju reviziju obavlja reviziju u organima lokalne uprave Opštine Bijelo Polje i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine. Svojim aktivnostima, unutrašnja revizija doprinosi unapređenju rada Opštine i javnih službi.

Shodno navedenom, glavne zainteresovane strane za rad unutrašnje revizije su predsjednik Opštine, kao i rukovodioci organa lokalne uprave i javnih službi. Prilikom pripreme Strateškog i Godišnjeg plana unutrašnje revizije, putem upitnika i u razgovoru sa predsjednikom Opštine, rukovodiocima organa lokalne uprave i javnih službi čiji je osnivač Skupština opštine, dobijene su potrebne informacije, kao i njihova očekivanja za obavljanje angažmana revizije u određenim oblastima.

Rukovodilac Službe za unutrašnju reviziju i unutrašnji revizori dužni su da u obavljanju poslova unutrašnje revizije sarađuju sa Ministarstvom finansija i Državnom revizorskom institucijom.

Usluge davanja uvjeravanja, pored unutrašnje revizije, pruža i Državna revizorska institucija kao najviši organ kontrole upravljanja budžetom i imovinom države, jedinica lokalne samouprave, fondova, Centralne banke Crne Gore i drugih pravnih lica u kojima država učestvuje u vlasništvu.

Pristup u sprovođenju angažmana uvjeravanja razlikuje se među navedenim pružaocima ove usluge, ali zaključci do kojih se dođe u jednoj vrsti uvjeravanja, pod određenim uslovima, mogu koristiti u drugoj vrsti uvjeravanja.

Ministarstvo finansija – Direktorat za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola vrši praćenje, unapređenje i usmjeravanje rada unutrašnje revizije. Zajednički cilj unutrašnjih revizora i Ministarstva je kontinuirano unapređenje kvaliteta rada unutrašnjih revizora.

VI Vizija i misija

Vizija unutrašnje revizije je da odgovornim i profesionalnim obavljanjem svojih aktivnosti pruža usluge koje ispunjavaju očekivanja rukovodstva Opštine i osigura da bude prepoznata i prihvaćena kao pomoć rukovodstvu i pouzdan partner u postizanju ciljeva Opštine.

Misija unutrašnje revizije u strateškom periodu biće da svojim aktivnostima doprinese unapređenju rada lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač Skupština opštine, kroz pružanje usluga na riziku zasnovanog uvjeravanja, savjeta i uvida. Unutrašnja revizija će pružiti podršku Opštini Bijelo Polje u ostvarivanju ciljeva kroz obavljanje pojedinačnih revizija u organima lokalne uprave i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine Bijelo Polje, a koja nemaju obrazovanu svoju jedinicu za unutrašnju reviziju, dajući preporuke za poboljšanje poslovanja.

VII Ključni faktori uspjeha

Kako bi se ostvarilo postizanje misije unutrašnje revizije, prepoznati su ključni faktori uspjeha unutrašnje revizije, odnosno glavni elementi koji treba da obezbijede ostvarivanje postavljenih izjava o misiji i viziji funkcije unutrašnje revizije, i to:

- Pozicioniranost unutrašnje revizije;
- Aktivnosti unutrašnje revizije;
- Kadrovska osposobljenost.

Služba za unutrašnju reviziju je funkcionalno nezavisna i organizaciono odvojena od drugih organa lokalne uprave Opštine Bijelo Polje.

Rukovodilac Službe za svoj rad i rad Službe kojom rukovodi, odgovara predsjedniku Opštine.

Služba za unutrašnju reviziju svoje aktivnosti sprovodi u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, podzakonskim aktima kojim se reguliše oblast rada unutrašnje revizije, kao i internim aktima.

U skladu sa dinamičnim razvojem profesije unutrašnje revizije, javlja se potreba za kontinuiranim unapređenjem procedura rada unutrašnje revizije.

Rukovoditeljica Službe za unutrašnju reviziju i viša unutrašnja revizorka su stekle sertifikat za ovlaštenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru Crne Gore, dok će mlađa unutrašnja revizorka obuku za sticanje sertifikata započeti u prvom kvartalu 2024. godine.

U cilju unapređenja znanja i vještina, unutrašnji revizori kontinuirano prate obuke i seminare na temu unutrašnje revizije.

Rukovoditeljica Službe za unutrašnju reviziju priprema Plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora, kojim se definiše kontinuirana profesionalna obuka i stručno usavršavanje zaposlenih u Službi za unutrašnju reviziju.

VIII SWOT Analiza

Interno	
Snaga	Slabosti
➤ Funkcionalna i organizaciona nezavisnost unutrašnje revizije; ➤ Usvojena Povelja unutrašnje revizije, definisane vizija i misija unutrašnje revizije; ➤ Zaposleni spremni da unapređuju svoja znanja; ➤ Dobra saradnja sa rukovodstvom i zaposlenima; ➤ Planovi za obuku revizora; ➤ Dobra tehnička opremljenost.	➤ Revizori sa nedovoljno iskustva; ➤ Procjena rizika od strane revizora; ➤ Nepotpuna usklađenost sa IIA standardima; ➤ Nesprovođenje preporuka.
Mogućnosti	Ograničenja
➤ Pristup različitim oblicima stručnog usavršavanja; ➤ Mogućnost primjene pozitivnih međunarodnih iskustava kroz studijske posjete; ➤ Saradnja sa unutrašnjim revizorima u javnom sektoru; ➤ Saradnja sa Ministarstvom finansija – Direktoratom za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola.	➤ Rukovodstvo i zaposleni nijesu u potpunosti shvatili ulogu i značaj unutrašnje revizije; ➤ Procjena rizika nije na dovoljnom nivou zrelosti; ➤ Ograničene mogućnosti za razvoj karijere revizora; ➤ Promjena rukovodstva.
Eksterno	

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

IX Aktivnosti Službe za unutrašnju reviziju u strateškom periodu

Na osnovu rezultata SWOT analize, određeni su ciljevi unutrašnje revizije, odnosno glavne aktivnosti koje će Služba za unutrašnju reviziju sprovesti u strateškom periodu.

Cilj 1: Obavljanje revizija visokorizičnih procesa

Aktivnosti:

- Pripremiti planove rada unutrašnje revizije;
- Realizovati revizorske angažmane.

R.br.	Zadatak	Rok sprovođenja
1.	Pripremiti Godišnji plan rada unutrašnje revizije.	Decembar tekuće za narednu godinu
2.	Realizacija revizija planiranih godišnjim planom rada.	2024-2026. godina
3.	Ažurirati Internu proceduru za obavljanje pojedinačne revizije.	2024. godina
4.	Pripremiti Strateški plan rada unutrašnje revizije	Decembar 2026. godine
5.	Pripremiti izvještaje o radu Službe za unutrašnju reviziju	Januar tekuće za prethodnu godinu
6.	Pratiti sprovođenje preporuka datih u revizorskim izvještajima.	Kontinuirano

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

Cilj 2: Stručno usavršavanje unutrašnjih revizora i osiguranje kvaliteta rada unutrašnje revizije

Aktivnosti:

- Obezbjedjivanje kontinuirane obuke unutrašnjih revizora;
- Stalno usaglašavanje aktivnosti unutrašnje revizije sa IIA standardima.

R.br.	Zadatak	Rok sprovođenja
1.	Uključiti mlađeg unutrašnjeg revizora u Program obuke za sticanje sertifikata unutrašnjeg revizora u javnom sektoru	I kvartal 2024. godine
2.	Pripremiti Plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora.	Decembar tekuće za narednu godinu
3.	Pratiti sprovođenje Plana kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora	2024-2026. godina
4.	Ažurirati Program obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta unutrašnje revizije.	2024. godina
5.	Izvršiti internu ocjenu (periodičnu samoocjenu) kvaliteta rada unutrašnje revizije.	Maj 2025. godine
6.	Sprovesti eksternu ocjenu kvaliteta rada unutrašnje revizije.	2024-2026. godina
7.	U saradnji sa Direktoratom za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola planirati uključivanje unutrašnjih revizora u pilot revizije.	2024-2026. godina

Strateški plan unutrašnje revizije za 2024-2026.

X Zaključak

Strateškim planom unutrašnje revizije za period 2024-2026. godine predstavljene su aktivnosti unutrašnje revizije koje će doprinijeti ostvarivanju ciljeva definisanih misijom i vizijom unutrašnje revizije.

Realizacija aktivnosti unutrašnje revizije u strateškom periodu doprinijeće da unutrašnja revizija bude prepoznata i prihvaćena kao pomoć rukovodstvu i pouzdan partner u postizanju ciljeva Opštine.

Na osnovu utvrđene strategije Službe za unutrašnju reviziju, rukovodilac Službe će pripremiti Godišnji plan rada unutrašnje revizije.

Broj: 18 - 401/23 - 24
Datum: 27.12.2023. godine

Rukovoditeljica Službe

Milena Ščekić

M. Ščekić

Predsjednik Opštine

Petar Smolović

P. Smolović